

Prezentacja: Lista kontrolna EDPQS & Studium przypadku

Krótki Przewodnik EMCDDA po Europejskich Standardach

- Krótki przewodnik kierowany jest do specjalistów, którzy:
  - ▣ chcą dowiedzieć się więcej o standardach jakości
  - ▣ interesują się Podręcznikiem EMCDDA, ale chcą najpierw zapoznać się z wprowadzeniem
  - ▣ chcą wykonać pierwszy krok w postaci autorefleksji za pomocą standardów

35 komponentów

Kwestie wspólne

A: Trwałość i finansowanie

B: Wzajemna komunikacja i udział interesariuszy

C: Organizacja i rozwój personelu

D: Etyczny wymiar profilaktyki uzależnień od narkotyków

1 Ocena potrzeb

1.1 Przegląd antynarkotykowych strategii i ustawodawstwa

1.2 Ocena używania narkotyków i potrzeb społeczności

1.3 Określenie potrzeby - uzasadnienie interwencji

...

...

Lista kontrolna – Autorefleksja

Cross-cutting considerations

Basic standards (summary):	Not met	Partially met	Fully met	Not applicable	Notes on current position	Actions to take
<p>A: Sustainability and funding: The programme promotes a long-term view on drug prevention and is not a fragmented short-term initiative. The programme is coherent in its logic and practical approach. The programme seeks funding from different sources.</p>	☐	☐	☐	☐		
<p>B: Communication and stakeholder involvement: The multi-service nature of drug prevention is considered. All stakeholders relevant to the programme (e.g. target population, other agencies) are identified, and they are involved as required for a successful programme implementation. The organisation cooperates with other agencies and institutions.</p>	☐	☐	☐	☐		

Przykład: Projekt Stella

Fikcyjny przykład:

- “Stella” jest interwencją szkolną
- Grupa docelowa: uczniowie w wieku 15–17
- Cel: zapobieganie lub redukcja używania alkoholu, tytoniu i nielegalnych narkotyków jak również innych ryzykownych zachowań
- Program realizowany w oparciu o podręcznik
- Wykorzystuje interaktywne metody mające na celu zwiększyć świadomość uczestników, odporność i poprawić umiejętności życiowe (np. dyskusje, psychodrama, nagrywanie filmów)
- Zasięg ogólnokrajowy

Proszę zapoznać się z pełnym opisem projektu

Wypełnianie listy kontrolnej

3 Ramy programu

Uwagi na temat sytuacji bieżącej

Zalecane działania

3.1 Zdefiniowanie grupy docelowej		
3.2 Zastosowanie modelu teoretycznego		

Uzupełnianie listy kontrolnej

3 Ramy programu

Uwagi na temat sytuacji bieżącej

Zalecane działania

3.1 Zdefiniowanie grupy docelowej	<ul style="list-style-type: none"> Grupa docelowa zdefiniowana (uczniowie w wieku 15–17; program profilaktyki uniwersalnej)	
3.2 Zastosowanie modelu teoretycznego		

Uzupełnianie listy kontrolnej

3 Ramy programu

	Uwagi na temat sytuacji bieżącej	Zalecane działania
3.1 Zdefiniowanie grupy docelowej	<ul style="list-style-type: none"> • Grupa docelowa zdefiniowana (uczniowie w wieku 15–17; program profilaktyki uniwersalnej) 	
3.2 Zastosowanie modelu teoretycznego	<ul style="list-style-type: none"> • Program bazuje na licznych modelach teoretycznych, w tym teorii wpływu społecznego • Określono mediatory (samoświadomość, odporność i umiejętności życiowe) 	

Uzupełnianie listy kontrolnej

3 Ramy programu

Uwagi na temat sytuacji bieżącej

Zalecane działania

3.3 Określenie celów strategicznych, programowych i cząstkowych		
3.4 Określenie miejsca realizacji		

Uzupełnianie listy kontrolnej

3 Ramy programu

	Uwagi na temat sytuacji bieżącej	Zalecane działania
3.3 Określenie celów strategicznych, programowych i częściowych	<ul style="list-style-type: none"> • Określono przedmiot działań profilaktycznych (używanie alkoholu, tytoniu, nielegalnych narkotyków, podejmowanie innych ryzykowanych zachowań) • Określono mediatory (samoświadomość, odporność i umiejętności życiowe) 	Wyjaśnić: “inne ryzykowane zachowania”
3.4 Określenie miejsca realizacji		

Uzupełnianie listy kontrolnej

3 Ramy programu

	Uwagi na temat sytuacji bieżącej	Zalecane działania
3.3 Określenie celów strategicznych, programowych i częściowych	<ul style="list-style-type: none"> • Określono przedmiot działań profilaktycznych (używanie alkoholu, tytoniu, nielegalnych narkotyków, podejmowanie innych ryzykowanych zachowań) • Określono mediatory (samoświadomość, odporność i umiejętności życiowe) 	Wyjaśnić: “inne ryzykowane zachowania”
3.4 Określenie miejsca realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Miejsce realizacji = klasa 	Wyjaśnić: gdzie ma być nagrywany film?

Uzupełnianie listy kontrolnej

3 Ramy programu

Uwagi na temat sytuacji bieżącej

Zalecane działania

3.5 Odwołanie się do dowodów skuteczności		
3.6 Ustalenie harmonogramu		

Uzupełnianie listy kontrolnej

3 Ramy programu

Uwagi na temat sytuacji bieżącej

Zalecane działania

3.5 Odwołanie się do dowodów skuteczności	<ul style="list-style-type: none"> • Bazuje na przeglądzie literatury w zakresie skutecznej profilaktyki	Wyjaśnić: Jakie materiały źródłowe wykorzystano? Czy źródła są aktualne? Czy przegląd miał obiektywny charakter?
3.6 Ustalenie harmonogramu		

Uzupełnianie listy kontrolnej

3 Ramy programu

	Uwagi na temat sytuacji bieżącej	Zalecane działania
3.5 Odwołanie się do dowodów skuteczności	<ul style="list-style-type: none"> Bazuje na przeglądzie literatury w zakresie skutecznej profilaktyki 	Wyjaśnić: Jakie materiały źródłowe wykorzystano? Czy źródła są aktualne? Czy przegląd miał obiektywny charakter?
3.6 Ustalenie harmonogramu	<ul style="list-style-type: none"> Szkoły mogą decydować czy realizować interwencję w ramach tygodniowych sesji (15 bloków po 50 minut) czy też jako program modułowy w ciągu kilku intensywnych dni pracy na przestrzeni kilku miesięcy 	Wyjaśnić: Jaki jest całkowity okres realizacji projektu?

Uzupełnianie listy kontrolnej

4 Konstrukcja interwencji

Uwagi na temat sytuacji
bieżącej

Zalecane działania

4.1 Projektowanie z
myślą o jakości i
skuteczności

4.2 Działania w
przypadku wyboru
istniejącej
interwencji

Uzupełnianie listy kontrolnej

4 Konstrukcja interwencji

	Uwagi na temat sytuacji bieżącej	Zalecane działania
4.1 Projektowanie z myślą o jakości i skuteczności	<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie metod optymalnie aktywizujących grupę docelową (dyskusje, psychodramy, nagrywanie filmów) Program ma na celu pomóc młodym ludziom w identyfikowaniu własnych mocnych stron i bazowaniu na nich. 	Wyjaśnić: Konkretnie jakie zasady i techniki pracy z młodzieżą mają być zastosowane?
4.2 Działania w przypadku wyboru istniejącej interwencji		

Uzupełnianie listy kontrolnej

4 Konstrukcja interwencji

	Uwagi na temat sytuacji bieżącej	Zalecane działania
4.1 Projektowanie z myślą o jakości i skuteczności	<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie metod optymalnie aktywizujących grupę docelową (dyskusje, psychodramy, nagrywanie filmów) Program ma na celu pomóc młodym ludziom w identyfikowaniu własnych mocnych stron i bazowaniu na nich. 	Wyjaśnić: Konkretnie jakie zasady i techniki pracy z młodzieżą mają być zastosowane?
4.2 Działania w przypadku wyboru istniejącej interwencji	<ul style="list-style-type: none"> Nie dotyczy – nie jest to adaptacja istniejącej interwencji 	Wyjaśnić: Czy jest to adaptacja istniejącej interwencji?

Uzupełnianie listy kontrolnej

4 Konstrukcja interwencji

Uwagi na temat sytuacji bieżącej

Zalecane działania

4.3 Dopasowanie interwencji do grupy docelowej

4.4 Działania w przypadku planowania ewaluacji końcowych

Uzupełnianie listy kontrolnej

4 Konstrukcja interwencji

Uwagi na temat sytuacji bieżącej

Zalecane działania

	Uwagi na temat sytuacji bieżącej	Zalecane działania
4.3 Dopasowanie interwencji do grupy docelowej	<ul style="list-style-type: none"> • Zastosowanie podręcznika (tj. realizacja standardowego podejścia w oparciu o podręcznik) • Te same działania podejmowane w wszystkich szkołach uczestniczących w projekcie w oparciu o te same materiały. 	<p>Wyjaśnić: W jakim zakresie program dopasowany jest do konkretnych uwarunkowań (np. obszar geograficzny, cechy uczestników?).</p>
4.4 Działania w przypadku planowania ewaluacji końcowych		

Uzupełnianie listy kontrolnej

4 Konstrukcja interwencji

	Uwagi na temat sytuacji bieżącej	Zalecane działania
4.3 Dopasowanie interwencji do grupy docelowej	<ul style="list-style-type: none"> • Zastosowanie podręcznika (tj. realizacja standardowego podejścia w oparciu o podręcznik). • Te same działania podejmowane w wszystkich szkołach uczestniczących w projekcie w oparciu o te same materiały. 	Wyjaśnić: W jakim zakresie program dopasowany jest do konkretnych uwarunkowań (np. obszar geograficzny, cechy uczestników?).
4.4 Działania w przypadku planowania ewaluacji końcowych	<ul style="list-style-type: none"> • Na 1 tydzień przed i 1 tydzień po interwencji zbadano używanie narkotyków (deklaracje uczniów) oraz wiedzę dotyczącą narkotyków • Nauczyciele uzupełniają kwestionariusz po każdej sesji 	Wyjaśnić: Czy planowane są długoterminowe badania kontrolne i dodatkowe ewaluacje?

Przykładowe mocne strony zidentyfikowane za pomocą EDPQS

- Działanie w oparciu o dowody naukowe (EDPQS 3.2; 3.5)
- Wykorzystanie interaktywnych, aktywizujących metod (EDPQS 4.1)
- Zorientowanie na mocne strony (EDPQS 4.1)
- Zastosowanie elementów ewaluacji procesu i wyniku (EDPQS 4.4; 7.1; 7.2)

Potencjalne słabe strony – Obszary wymagające omówienia/rozwoju

Jakie wsparcie proponowane jest uczniom przypisanym do grupy wysokiego ryzyka w odniesieniu do używania narkotyków lub szkód z tym związanych? *(EDPQS D; 4.1)*

Jak projekt Stella wychodzi naprzeciw potrzebom grupy docelowej i uzupełnia dotychczasową ofertę profilaktyczną? *(EDPQS 1.2–1.4, 4.3)*

Czy planowane są długoterminowe badania kontrolne? *(EDPQS 4.4; 7.1)*

Korzyści ze stosowania EDPQS

- EDPQS jako system opisu mający uczynić działania domyślne (uznane za oczywiste) działaniami jawnymi a także mający na celu skonceptualizowanie profilaktyki w uporządkowany sposób
- Standardy użyteczne do
  - ▣ identyfikowania mocnych i słabych stron (obszary wymagające poprawy)
  - ▣ Stymulowania konstruktywnej dyskusji na temat celów/metod profilaktyki
- Przegląd mocnych i słabych stron szczególnie korzystny dla projektów w fazie planowania lub realizacji

Dziękuję!

<http://www.prevention-standards.eu>